

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ES MEZŐGAZDASÁGI LAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA.
TELEFON : 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL :
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON : 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kisgazdák, gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lej pótdíj ellenében kapják.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére :
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

Az erdélyi Gazdasági Egylet magyarországi tanulmányi kirándulásának tudnivalói.

Az E. G. E. március hó 16—25. napjain a budapesti országos mezőgazdasági kiállítás alkalmából Magyarországra gazdasági tanulmányi kirándulást rendez, amelyen úgy férfiak, mint nők kedvezményes árak mellett vehetnek részt, amennyiben az alábbi feltételeknek megfelelnek. A kiránduláson való részvételi szándék legkésőbb március hó 3-ig bejelentendő az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatalához (Cluj-Kolozsvár, Str. A. Muresan-Attila-u. 10.) A bejelentéssel egyidejűleg beküldendő a jelentkező állampolgársági bizonyítványa és személyazonossági igazolványa hiteles másolatban. A jelentkezéssel egyidejűleg a részvételi díj is beküldendő. A részvételi díjban benne foglaltatnak az utlevél szerzés költségei, a vizum díja, vasuti jegy ára Kolozsvártól-Kolozsvárig számítva, az összes szállodai költségek borralalókkal, a kiállítás területére kétszeri belépésre jogosító igazolvány, a kedvezményekre jogosító igazolvány ára, stb. Az utlevél szerzéséről az E. G. E. gondoskodik. A részvételi díjak több féle csoportosításban vannak összeállítva, aszerint, hogy a jelentkezők csak Budapestre mennek, vagy a vidéki kiránduláson is részt vesznek és Budapesten igényelnek-e szállodai elszállásolást, vagy privát háznál, ismerősöknél szállanak meg. Minden érdeklődésre postabélyeg beküldése ellenében készséggel nyújt részletes felvilágosítást is az E. G. E. titkári hivatala.

A kirándulás programja:

Március hó 16-án, hétfőn d. e. 12 óra 34 perckor indulás Kolozsvárról a gyorsvonattal. Érkezés Budapestre a Keleti pályaudvarra magyar időszámítás szerint 21 óra 36 perckor. Lakást igénylők elszállásolása.

Március hó 17-én, kedden. Indulás a Déli pályaudvarról reggel 7 óra 31 perckor Pusztaszabolcsra keresztül, Balatonfüredre, érkezés 11 óra 37 perckor. Balatonfüred, Tihany, borpincék megtekintése. Éjszakázás Balatonfüreden.

Március hó 18-án, szerdán. Indulás 5 óra 41 perckor Balatonfüredről, Badacsonyra, érkezés 6 óra 47 perckor. Borpincék megtekintése. Badacsonyból indulás 13 óra 9 perckor, Tapolcára érkezés 13 óra 35 perckor. Borpincék megtekintése. Tapolcáról indulás 17 óra 40 perckor. Keszthelyre érkezés 18 óra 30 perckor. Éjszakázás Keszthelyen.

Március hó 19-én, csütörtökön. A keszthelyi gazdasági akadémia és a Herceg Fesztéich-féle uradalom megtekintése. — Esetleg kirándulás Hévíz-fürdő megtekintésére. Keszthelyről indulás 17 óra 57

perckor, Budapestre érkezés a Déli pályaudvarra 21 óra 40 perckor.

Március hó 20-án, pénteken. Az Országos Magyar Gazdasági Egylet által rendezett Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár megtekintése. Indulás pont 8 órakor a Rókus-kórház melletti kiinduló állomásról (a Rákóczi-utról) a kiállítás területére.

Március hó 21-én, szombaton. Kirándulás Gödöllőre. Indulás a Kerepesi-uti villamos megállótól villamossal 7 óra 45 perckor. Érkezés Gödöllőre 8 óra 54 perckor. A királyi palotának és parknak Nagy Sándor művész szőnyegszövő műtermének, Holló művész vezetése alatt álló háziipari tanfolyamoknak, Magyar Kázmér gyűjteményének, Premontrei Intézetnek, a gödöllői m. kir. Baromfi Telepnek és Halgazdaságnak, valamint a m. kir. Méhészeti Szakiskolának a megtekintése. Ebből a méhészeti szakiskolában. Közben Gál Imre iskolai igazgató szakelőadása. Indulás Gödöllőről a méhészeti szakiskola kapujától d. u. 4 óra 20 perckor. Érkezés Budapestre a keleti pályaudvarra 5 óra 20 perckor.

Március hó 22-én, vasárnap. Budapest nevezetességeinek a megtekintése társas autón. Indulás a Park-szálló elől reggel 8 órakor. Főbb megállók: mezőgazdasági muzeum, Vajdahunyad vára, Anonymus szobra megtekintése, Mileniumi emlék, Andrássy-ut m. kir. Operaház, Bazilika, Szabadság-tér, Tőzsde, Parlament, gr. Andrássy Gyula szobra, Deák Ferenc, gr. Széchenyi szobor, Vár, Halász bástya, Szent István szobor és templom, Mátyás király vadász szobra, Királyi palota, Alagút, Gellért szobor, dunai rakpartok, Vársárcsarnok, Studio, stb. E kirándulás külön részvételi díja, a magyarázó, kisérő, belépő és autó díjakkal együtt 300 L. E kiránduláson résztvenni szándékozók az alábbi összegeken kívül tartoznak a 300 L-t befizetni a jelentkezés alkalmával.

Március hó 23-án és 24-én, hétfőn és kedden a kiállítás látogatása.

Március hó 25-én, szerdán reggel 7 óra 50 perckor indulás Budapestről a keleti pályaudvarról. Kolozsvárra érkezés 18 óra 35 perckor.

Részvételi díjak:

A kirándulás részvételi díja négy féle változatban állapított meg.

Az I. csoport részvételi díja 3900 L. azok részére, akik szállodai elszállásolást igényelnek és részt vesznek a vidéki kiránduláson.

A II. csoport részvételi díja 2900 L. azok részére, akik részt vesznek a vidéki kiránduláson, de Budapesten nem tartanak igényt elszállásolásra.

A III. csoport részvételi díja 2700 L. azok részére, akik a vidéki kiránduláson nem vesznek részt, de Budapesten elszállásolást igényelnek.

A IV. csoport részvételi díja 1700 L. azok részére, akik a vidéki kiránduláson nem vesznek részt és Budapesten elszállásolásra nem tartanak igényt.

A vidéki kirándulások programja esetleg némi változást fog szenvedni, ez esetben a kirándulás vezetője a változást a kirándulókkal közölni fogja.

A részvételi díjak esetleg módosítást szenvednek a résztvevők javára, a kért külön kedvezmények megszerzése esetén.

Az utazás kellő számú jelentkező esetén külön vasuti kocsiban történik. Élelmezésről mindenki maga gondoskodik, kivéve a gödöllői ebédet.

Az erdélyi mezőgazdasági kamarai választások eredménye.

Január hó 10-én folytak le a mezőgazdasági kamarai választások Erdélyszerte. Amely vármegyében csak egy lista volt a jelölési idő lejártával megválasztottnak lehetett nyilvánítani a listán szereplő jelölteket. Ilyen egységes lista volt pld. Marosvásárhelyen. Annál elszántabb küzdelem volt Kolozsváron, hol a nemzeti és liberális pártok folytattak egymás ellen elkeseredett küzdelmet. Itt a harcot a magyar kisebbség állásfoglalása döntötte el. Az E. G. E. kolozsmegyei osztálya és a Magyar Párt kolozsmegyei tagozata megállapodást létesített a nemzeti párttal és egy listán szerepeltek a magyarság jelöltjei a nemzeti párt jelöltjeivel. A magyar szavazók fegyelme, gazda- és párthűsége tette lehetővé, hogy minden magyar jelölt bekerült a kamarába. A választások eredményének a bejelentését kértük az érdekeltektől. Eddig az alábbi eredményekről számolhatunk be. Kamarai tagoknak választottak vármegyénként csoportosítva a következők:

Kolozsmegyében *Szász Ferenc* (Pusztakamarás) *Török Bálint* (Kolozsvár), *Szilágyi Ferenc* (Aranykut), *Varga András* (Bodonkut), *Balázs István* (Kolozsvár).

Szilágyvármegyében: *Brandt József*, *Jakabffy Izsák*, *Bikfalvi István*, *Kaisler György*, *Mátyás István*, gr. *Béldi Kálmán* és dr. *Gazda Endre*.

Marostordavármegyében: dr. *György József*, *K. Nagy Arpád*, gr. *Teleki Domokos*, *Szász József*, *Mikó László*, *Wermeschen Ernő*, *Jeney József*, *Biró András*, *Molnár Miklós*, *Pethő Kálmán*, dr. *Rozsnyai György*, dr. *Barabássy Albert*.

**Ingyen
küldi meg az E. G. E.**

az

Erdélyi Gazdák Zsebnaptárát

**mindazon tagjainak, akik tagdíj-
fizetési kötelezettségüknek**

**március hó 1.-ig
eleget tesznek.**

Tudnivalók az 1931-ben benyújtandó adó-vallomásokról.

Január elsejével újra kezdetét vette az adóbevallások ideje. Az alábbiakban összeállítottuk a hasznos tudnivalókat az adó- és egyéb illetékek bevallásáról. Az adóbevallás határideje magánosoknál január 31, vállalatoknál február 15, részvénytársaságoknál pedig április 1.

I. Földadó. Miután az 1928 évben ezen adónem 5 évi időtartamra, azaz bezárólag 1932 december 31-ig lett megállapítva, ezen adónemre a folyó évben új vallomás (3. sz. vallomási iv) csak azon esetben nyújtandó be, ha a földbirtok eladás folytán csökkent vagy hozzávásárlás útján szaporodott, esetleg betáblázott adóssággal meg van terhelve, mely utóbbi esetben a vallomási ivhez csatolandó egy bankigazolvány az 1930. év folyamán fizetett kamat összegéről.

II. Házadó. Miután ezen adónem a földadóhoz hasonlóan 5 évre lett megállapítva, ha változás nem állott be, új vallomás mellőzendő.

Ha azonban a bérérték illetve hozam emelkedőleg, vagy csökkenőleg több mint 25 százalékkal változott, ezen körülmény szintén 3-as vallomásíven bejelentendő, ugyszintén adósság esetén a tehervallomás a fizetett kamatok feltüntető bankbizonylattal.

Ha a tartozás magánkölesönből ered, igazolandó, hogy az esedékes tőkekamatadó meg lett fizetve, mert ellenkező esetben a teher nem lesz elismerve, sőt a hitelező és adós egyetemlegesen meg lesz büntetve, a tőkekamatadó összegének 3-szorosával.

Minimális adó. (A régi, ugynevezett fejadó.) Amennyiben egy nagykorú román állampolgárnak a fentebbi elemi adók, vagy globális adóköteles jövedelme nem volt, úgy köteles a 4. sz. vallomás benyújtása mellett ezen körülményt bejelenteni, mely esetben évi 50 lej fejadóval lesz megróva.

Tőkekamatadó. (Impozit mobiliar.) Az esetleges bekebelezett tartozások után élvezett kamatok utáni adófizetés azért bír nagy fontossággal, mert annak idején, amikor a tartozás törlése lesz keresztülvetendő, a telekkönyvi hatóság a fizetett tőkekamatadó igazolása nélkül a törlést nem eszközli, aminek következménye büntetés.

IV. Összjövedelmi globális adó. Mindazok, akiknek csak egy adónemből eredő jövedelmük van, nem kötelesek 5. sz. globális adóvallomást benyújtani, tehát a vonatkozó 3. vagy 4. sz. vallomási iven kéri a családtagok, vagy más terhek után járó törvényes levonásokat.

Az 5. sz. vallomási ivben felsorolandó a birtokban levő föld, ház, kereskedelem, vagy ipar utáni jövedelem, ugyszintén a

részvények és készpénzbetét utáni hozadék, — utóbbinál a vonatkozó törvényszakasz értelmében az élvezett kamatösszeg 50 százaléka irandó be.

A mult 1930. évben élvezett fizetések, nyugdíjak, tiszteletdíjak és bármi más néven élvezett készpénz vagy természetbeni járandóságok, ugyszintén évi 25 ezer leien aluli évjáradékok. Ezen bevallott összegek helyességét a kifizető közeg egy ugynevezett Adeverință által kell igazolja, amely csatolandó a vallomási ivhez.

Ugyancsak ezen vallomás második belső oldalán felemlitendő a mult évben fizetett és levonásba hozni igényelt kamatok összege, valamint a családfő ellátása alatt levő családtagok.

Benyújtási határidő: a folyó január hó 31-ig, az illetékes Perceptiánál, átvételi elismervény ellenében. Ezen határidő nagyobb vállalatok részére február 15-ig, míg részvénytársaságoknál ápr. 1-ig lesz meghosszabbítva.

Mészáros István.

Negint halottja van az Erdélyi Gazdasági Egyesületnek. *Mészáros István* felvinczi földbirtokos, az E. G. E. tiszteletbeli tagja, Felvinc város volt polgármestere, ny. főszolgabíró, a felvinczi ref. egyház nemes jótévője, a nagyenyedi Bethlen-kollégium tb. főgondnoka, az Erdélyi Irodalmi Társaság tb. tagja, életének 85-ik évében, boldog házasságának 50. évében, 1930. december hó 31-én, hirtelen elhunyt. Áldozatos munkában eltöltött hosszú életének mindennapja bizottságtétel volt övéhez, nemzetéhez, egyházához, az általa szentesített és becsült intézményekhez és Istenhez való hűségéről. Az Isten szép családdal, boldog hosszú élettel áldotta meg *Mészáros Istvánt*. Becsületes munkával, szorgalommal és takarékos-sággal szerzett vagyonából bőkezűen áldozott az erdélyi magyar kulturális intézmények oltárain. Egyesületünknek is évtizedek óta egyik legnagyobb alapítványi tevője volt. Nemes alapítványa az erdélyi magyar mezőgazdasági szakoktatás ügyének előbbrevitelét van hivatva szolgálni. Halálával az Aranyosszék magyarságának egy olyan tartó oszlopa dőlt ki, mely hosszú évtizeden keresztül legbiztosabb pillére volt annak a közérdekű, önzetlen munkának, mely mindig az Aranyosszék magyar népének érdekeit szolgálta gazdasági és kulturális téren egyaránt. *Mészáros Istvánt* családján és a kiterjedt rokonságon kívül a jó barátok serege és nemes szívének áldozatkész támogatását élvező intézmények kötelékébe tartozó felebarátainak ezrei gyászolják. Emléke örökre élni fog közöttünk; legyen nyugalma zavartalan és csendes.

Mészáros István élete.

Közéleti tevékenységét az egyetem elvégzése után a birói pályán kezdte ugyan, de nemsokára átment a közigazgatási pályára, Felvincz város polgármesterévé választatván meg. 1898-ban Felvincz nagyközséggé alakult, s ettől kezdve mint a felvinczi járás főszolgabírója szolgálta a magyar közigazgatást. Sokoldalú, széles látókörű ember volt és rendkívül szorgalommal párosult tudás, erős akarat képezte jellemének legfőbb vonásait.

Egyházának, községének, a községben alakult minden egyesületnek buzgó híve, áldozatkészségben pártját ritkító munkása volt élete utolsó napjáig. *Mészáros István*

nem üres szavakkal, nem órák hosszát tartó szónoklatokkal, hanem súlyos anyagi áldozatokkal lett részesévé a kisebbségi sorsnak. Az Erdélyi Irodalmi Társaság, az Erdélyi Ref. Egyházkerület, a Nagyenyedi Bethlen-kollégium, az Erdélyi Gazdasági Egyesület, a felvinczi ref. Egyházközség mind az ő rendkívüli áldozatkészségének tanubizonyosságai. A Magyar Párt, a Magyar Dalos Szövetség, a felvinczi Férfi Dalegylet, stb. mind érezték szeretetének, áldozatkészségének melegét. Minden magyar egyesületet, minden magyar embert két kézzel emelt volna fel, mert tudta, hogy az anyagi erő, az anyagi függetlenség az egyedüli, ami megtarthat bennünket.

Temetése e hó 2.-án folyt le óriási részvét mellett Felvinczen. A ref. templomban felállított ravatalánál Szécsi Ferenc ref. lelkész mondott imát, majd Vásárhelyi János ref. püspökhelyettes emelkedett szellemű egyházi beszédet. Emlék és búcsubeszédet mondottak a sírnál Szécsi Ferenc ref. lelkész a Nagyenyedi Bethlen-Kollégium, Kacsó László esperes plebános, róm. kath. lelkész a Magyar Párt és a Felvincz Férfi Dalegylet nevében. Gyászdalokat a felvinczi férfi Dalegylet énekelt Horváth Péter karnagy vezetése mellett.

Horváth Béla.

A király megállapította, hogy a román gabona minősége romlott.

A mezőgazdasági kamarák központja Bukarestben december 20-ra *búzakonferenciát* hívott egybe. A konferenciát Károly király nyitotta meg. Megnyitójában megállapította, hogy a romániai gabona minőségileg egyre romlik. Ennek feljavítása érdekében minden lehető el kell követni. Kivánatosnak jelezte, hogy a mezőgazdasági termelés jövedelmezővé tétessék és abban a reményben nyitotta meg a gyűlést, hogy az jó munkát fog végezni, amelynek hasznát a nép széles rétegei élvezni fogják.

A királyi megnyitó után Camarescu a mezőgazdasági kamarák központjának elnöke tartott előadást.

Beszéde során többek között felemlítette a következőket: Hosszú stagnálás után a gabonaárak emelkedni kezdtek, mire a kormány intézkedésére a vasuti tarifát is emelték. Így néz ki a kormány támogatása a gazdákkal szemben. Az ország tele van petrolummal. Ezzel szemben a román gazda négyszer olyan drágán vásárolja a petrolumot, mint azok a földművesek, akiknek házában nincs petrolumforrás. Jövőre, ha a román gazda külföldre akarja vinni a termését, azt nem teheti meg, mert azzal a külföldi búzával fogják őt lekonkurálni, amelyet négyszer olcsóbb petrolummal hajtott traktorral munkáltak meg a külföldi gazdák.

Tanuja volt annak, hogy októberben, az őszi vetés idején sorban álltak a lefoglalt ekék az adóhivatalok szobáiban, tanujelül annak, hogy a kormány közegei hogyan támogatják a gazdákat.

Az 1865-ös törvény megtiltja, hogy aratógépet le lehessen foglalni. Miután a törvény nem említi a traktorokat, a pénzügyi hatóságok nyugodtan lefoglalják a gazdák traktorait késedelmes adófizetés fejében. Beszéde végén helyesnek tartja a gabonaárak mesterséges emelését, de csak átmenetileg. Az egész gazdasági életünket kell átalakítanunk, hogy felvehessük a versenyt a külföldi gabonájával.

Camarescu beszéde annál mélyebb hatást váltott ki, mivel a király is végighallgatta a beszédet.

Január 15.

EGYLETI ÉLET Vegyes közlemények

Uj gazdakörök. Alig mulik el hét, hogy az E. G. E. fiókja gyanánt uj gazdakörök ne alakulnának. A mai sulyos gazdasági válságban egyik leghathatósabb eszköz a megélhetés könnyítésére a szervezkedés. A gazdaköri tagok közösen, nagyban áron 10—30 %-kal olcsóbban szerezhetik be gazdasági-gép, benzin, petroleum, só, gyümölcsfacemete, szőlőoltvány stb. szükségletüket, iparendély és adófizetési kötelezettség nélkül. Ezer módja van ezenkívül az önszegélyezésnek, amellyel a gazdakörök utján könnyíthetünk a kiscgazdák küzdelmes életén. A módok és eszközök megválasztása mindig helyi viszonyoktól és a gazdakörök vezetőitől függ. Tanácsal mindig szívesen szolgál az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala Cluj-Kolozsvár, Atilla-utca 10. (Str. Andrei Mureşan 10.) Legutóbb a következő községekben alakultak uj gazdakörök, mint E. G. E. fiókok:

Község neve	Gazdaköri elnök neve
Otelek	Kovács Ferenc
Temesfüves	Hanák István
Halmágy	Kelemen István
Komolló	Domboro P. Stefan
Rétyi	Györgyjakab Ignátz
Dálnok	Hadnagy István
Bitá	Demeter Antal
Kézdiszentlélek	Miklós Albert
Poján	Boldizsár Géza
Maksa	Ferencz Károly
Kövár	Orbán János
Gelence	Cseh Stefan junior
Béfalva	Biró Balázs
Szárzapatok	Bálint György
Szalonta	Molnár György

Gazdakörök gépbeszerzése. A gazdakörök tagjaik közös használatára bármiféle gazdasági gépet beszerezhetnek. A beszerzés megkönnyítése céljából ajánljuk, hogy a gazdakörök forduljanak az illetékes mezőgazdasági kamarákhoz anyagi támogatásért. Ez az anyagi támogatás állhat abból, hogy a kamara kifizeti a gépek egész vételárát, vagyis ingyenesen adja azokat. Kifizetheti a vételár 50—25%-át, avagy csak a gép szállítási költségeit. Mindenesetre a segélyezés lehetőségét előre jó lesz megbeszélni az illetékes kamaránál élőszóban is, hogy a kamara rendelkezésére álló összegnek megfelelő segítséget kérjen a gazdakör. A segély elnyeréséhez kérje minden gazdakör az illetékes kamara magyar tagjainak közbenjárását.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1929. évre 350 lej tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: Máriaffi A. Msztyörgy, dr. Issekutz V. Erzsébetváros, Lapikás B. Torda (300 lej).

1930. évre 350 lej tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: br. Bánffy L. Mgerse, Prepeliczay J. Szigetfalu, Máriaffi A. Msztyörgy (200.—), Ferencz Zs. Msztyörgy (300.), Gazdasági Egylet Zilah, Grela A. Egerszeg, Gazdakör Cs. csatószeg, Gazdakör Szzovány, Nagy I. Cs. toplica, Bakay J. Parca (300.—), dr. Nagy E. Dés (125.—), Lapikás B. Torda (65.—), Szász F. Pusztakamarás (105.—).

1931. évre 350 lej tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: br. Bánffy F. Kolozsvár (250.—) Knoblanek M. Oravica (200.), Gazdakör Fibis, Gazdakör Halmágy, D. Gaál J. Mócs, br. Györffy L. Kraszna, gr. Teleki D. Gernyeszeg, Judo I. Kolozsvár (300.—), Csizsár S. Marosrossziget, Tóth I. Hidvég (300), Glück F. Gy. fehérvár, Málnássy A. Keresztvár (300.), Gazdakör Kisiratos, Kiss L. Bonchida (300.—), Dancs S. Marosessztyve (115.—), Gazdakör Sarmaság (200.—), Csilha S. Ermihályfalva (200.—).

FELHÍVÁS

A TAGDIJAK SÜRGŐS BEFIZETÉSÉRE.

Tisztelettel felkérjük az Erdélyi Gazdasági Egylet összes tagjait, hogy úgy a január hóban esedékessé vált folyó évi, mint az előző évekről hátrálékos tagdíjait sürgősen szíveskedjenek beküldeni az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala címére (Cluj-Kolozsvár, Str. Andrei Mureşan—Attila-u. 10), mert az egyesület sulyos anyagi körülményei arra kényszerítik, hogy ellenkező esetben az egyesületi jogtanácsos ur után küldje ki a felszólításokat. Minden Tisztelt Tagtársunk a saját érdekében cselekszik ha a felesleges költség szaporítást elkerülve, tagdíj tartozását haladék nélkül rendezzi. Az E. G. E. Elnöksége.

Időjárás. A botfalusi cukorgyári meteorológiai állomás jelentése szerint november folyamán a maximális légnyomás 724,4 volt nov. 13-án, a minimális 701, 8 november 4-én. Hőmérsék: közép 5,65 C, maximális + 20 C november 3-án, minimális 13,9 C november 19-én. Egész havi csapadék 22,9 m/m, maximális csapadék 11,2 m/m november 17-én, csapadékos napok száma 11. December hó folyamán a maximális légnyomás 730,3 december 20-án, minimális 700,3 december 12-én. Hőmérsék: közép 1,55 C, maximális + 13,4 C, december 16-án, minimális — 17 C december 21-én. Egész havi csapadék 37 m/m, maximális csapadék 13 m/m december 13-án, csapadékos napok száma 10.

Kisajátították az E. M. K. E. algyógyi földműves iskoláját. Köztudomásu, hogy az állam az E. M. K. E. algyógyi földműves iskoláját, amely gr. Kun Kocsárd magánalapítása volt, a román állam, mint a magyar állam jogutóda bérben tartotta 1930. dec. 31-ig. A bérlet dec. 31-én lejárt. Az E. M. K. E. átakarta venni az iskolát leltár szerint, erre azonban nem kerülhetett sor, mert a tartományi igazgatóságához érkezett leirat szerint a minisztérium az iskola függőben tartott kisajátítási ügyét úgy oldotta meg, hogy az iskola területét kisajátította. Lapunk zártakor a részleteket még nem ismerjük, azokra később fogunk visszatérni.

A tejszövetkezetek és tejtermelők figyelmébe. A Monitorul Oficial 1929. évi március 28-iki számában megjelent szövetkezeti törvény 68-ik paragrafusa előírja, hogy minden szövetkezeti alakulatnak „Unióba” kell tartoznia. Ez a rendelkezés áll arra a nehány tejszövetkezetre is, amelyek még az impériumváltozás előtt alakultak Erdélyben és jelenleg is működésben vannak. A „Hitelszövetkezetek Szövetsége” megalakította az „Uniót” és ide bármilyen szövetkezeti alakulat beléphet. A belépésnek tulajdonképpen január elsejéig meg kellett volna történnie, de még most sem késő. *Semmiféle szövetkezet, amely nincs az „Unió”-ban, nem folytathatja működését.* A „Hitelszövetkezet Szövetsége” különben programjába vette a tejszövetkezeteknek, mint szakcsoportoknak a megszervezését. Ezt annál is inkább figyelmébe ajánljuk az érdeklődőknek, mert egy tejszövetkezet felállítása alig jár anyagi áldozattal és óriási gazdasági jelentőséggel bír.

A kököszi gazdakör apaállatot szerez be. A háromszék vármegyei Kökös községben alakított gazdakör elhatározta, hogy apaállatot szerez be a fenntartási költségeket pedig a tagok között aránylagosan elosztja. Példaként közöljük a feletti hírt gazdaköreink számára.

Téli gazdasági iskolát állit fel Székelykeresztúron az unitárius egyház. Köztudomásu, hogy a magyar egyházak birtokeit milyen hihetetlen módon megnyirbálta a földreform. Ennek következtében az egyházak képtelenek iskolákat fenntartani. Ezt a szomorú sorsot az erdélyi unitárius egyház sem kerülhette el és így a dec. 14-iki főtanácsi ülésen az egyház elhatározta, hogy a székelykeresztúri főgimnáziumát átszervezi. Megszünteti a felső osztályokat és téli gazdasági tanfolyamokat rendszerez, amelyet korra való tekintet nélkül minden gazda hallgathat. Két téli tanfolyam hallgatása a gazdaifjakat egy éves katonai szolgálatra jogosítja. Az iskola így nemzeti jelentőségűvé változott, mert ez lesz az első magyar gazdasági szakiskola Erdélyben. Bizunk a székelységben, hogy ezt a tanulási lehetőséget ki is fogja aknázni. Az iskola az 1931. év őszén nyilik meg az eddigi tervek szerint.

Fekete dohány. A fekete szesz, fekete répa, fekete liszt után a fekete dohány termelésén van a sor, míg fekete lesz a lelke is a gazdának, mert az ideai dohánybeváltás is olyan osztályozással történik, hogy a termelő dohányja értékének alig kapja meg 25%-át. Ezzel a lelkiismeretlen átvétellel kitermeli az állam a fekete dohányt, úgy, mint a fekete szeszt. Lesznek olyan gazdák, akik látva a beváltó kezegek lelkiismeretlen törvényellenes munkáját, hasonlóképpen tülteszik magukat a törvény előírásán és dugva, napi piaci áron adják el termésük egy részét, hogy megélhetésüket biztosíthassák, azt tartván, hogy sok beszéd szegénység, tacse si facse, ki ahogy tudja. Ez azonban elítélendő, helytelen dolog, ezért követeljük a lelkiismeretes, igazságos becslést és átvételt.

Allattenyésztők naptára 1931-re most jelent meg és bizonyára kellemes meglepetés lesz a gazdaközönségre nézve. A naptár tartalma olyan, hogy egész éven át sokszor használhatják olvasói. A szakközlemények Bartos Imre, Detre László dr., Kereszturi Pál dr., Rácz Mihály dr., Schandl József dr., Wellmann Oszkár dr., Zaitschek Artur dr. tollából rendkívül értékes és tanulságos tudnivalókat tartalmaz. Külön értéke az *Allattenyésztők Naptárának*, hogy a *tenyészállatok legjobb beszerzési forrásait* a legújabb összeállításban közli, az állatvásárokat pedig *vármegyeként* csoportosított betűrendben. A naptár igen tetszetős formában, számos igen szép képpel került ki a sajtóból. Megszerzése minden gazdának igen melegen ajánlható. Ara postadíjmentesen 2 pengő, megrendelhető az „Allattenyésztők Lapja” kiadóhivatalánál, Budapest, V., Nádor-u.

Szegődménylevelek kaphatók az E. G. E.-nél. Több oldalról merül fel az a kívánság, hogy a gazdaközönség gazdasági nyomtatvány szükségletéről gondoskodjék az E. G. E. Ezen kívánságnak eleget teendő, az egyesület szegődménylevelet nyomtatott. A szegődménylevelét az alkalmazott alkalmazási feltételeinek felsorolására, a kivett járandóságok feltüntetésére és az átadott tárgyak leltározására tartalmaz rovatokat. Ezek ára darabonként 3 L. Megrendelhető az E. G. E. titkári hivatalában. (Kolozsvár, Attila-utca 10.)

Agyvértódulás, szívzorogás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, migrén, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferencz József” keserűviz használata által rövidesen megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a **Ferencz József-viz** a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. A **Ferencz József keserűviz** gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

PIAC.

Kolozsvári tőzsdei árak: Buza 310, zab 330, tengeri 240, sörárpa 350, fehér mustár 560 lei 100 kg.-ként.

Temesvári piaci árak: Buza 290, tengeri 220, zab 290, árpa 230, lenese 500, burgonya 240 lei 100 kg.-ként.

Allatárak a szatmári piacon: I. o. hízott sertés 24—25 lei, II. o. 22—24 lei kg.-ként: Szarvasmarha sovány 10—12 lei kg.-ként.

Marabu Keltetőgépek

gravitációs központi melegítéssel,
többszörösen kitüntetve,
raktárról szállít 356

„MODERNA”

építőipari gépek
és radiotor R.-T.

Braşov Str. Infundată (Kis-u.) 12

Ajánlat és prospektus díjmentesen!

GAZDÁK, SZERVEZKEDJETER!

**Köhögés
Hurut
Tüdőbetegség**
ellen minden esetben bevált a

Siromalt

gyógyszer, mert az összes gyógyanyagokat tartalmazza, amelyeket a leghíresebb orvosok ezen betegségek ellen ajánlanak. — A Siromalt állandó és rendszeres használata által meggyógyul a hurut, elmúlik a köhögés és enyhül a tüdőbaj. Az étvágy megjavul, az életkedv fokozódik, a jó arcszín és a testierő teljes egészében visszatér. A Siromalt olcsó, jóízű tápláló, malátás készítmény, amely minden palikában kapható. — Ha köhög, gyakran hurutos, azaz gyenge tüdejű, írjon a GEA-KRAYER R.-T. Laboratórium, Timişoara 41 címre ingyen füzetért, hogy megtudja mit kell tennie ezen bajok ellen. 355.

AMBROSI, FISCHER & CO

AIUD · JUD · ALBA

Szőlőoltványok,
alanyvesszők, gyümölcsfák, diszfák, rózsák,
stb. legjobb beszerzési forrása.
Árjegyzék kívánatra díjtalan

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank RT.
Cluj-Kolozsvár, Piaţa Unirii (volt Mátyás király-tér) 7. szám.

Betéteket előnyös kamattal fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza.
Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej-Dés, Dicsőánmartin-Dicsőszentmárton, Alba-Iulia-Gyulafehérvár, Târgu-Mures-Marosvásárhely, Oreda-Nagyvárad és Timişoara-Temesvár.

SAJÁT TÖKÉI: 143 MILLIÓ LEJ

Affiliált intézetei: Torda-Áranyos-vármegyei Takarékpénztár Rt. Turda-Torda, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Aiud-Nagyerőd, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Odorheiu-Szekelyudvarhely és Cristur-Szekelykeresztúr, Szászregényvidéki Takarékpénztár és Hitelbank Rt. Reghin-Szászregény, Népbank Rt. Huedin-Bánffyújnyad, Szamosújvári Hitelbank részvénytárs. Gherla-Szamosújvár.
Minden bankügyletet legelőnyösebben végez
Áruraktárai a vasút mellett 3804

Szőlőoltványok ugymint amerikai sima és gyökeres vesszők a legkeresettebb fajokból, legjobb minőségben, garantált fajtisztán kaphatók:
Caspari Fr.-nél, Medgyes-Medias,
Jud. Târnava-Mare.
347 **Árjegyzék ingyen.**
„NEUBURGER” KÜLÖNLEGESSÉG.

Megjelent
**Az Erdélyi Gazdák
Zsebnaptára az 1931. évre**

A naptár kizárólag gazdaérdekeket szolgál!
A szövetkezeti eszme igaz hirdetője!
Kis- és nagygazdáknak kalauza,
tanácsadója! — Gazdának,
kertésznek, szőlésznek
borászának, erdész-
nek, méhésznek
nélkülözhetetlen!

Ára: 25 — Lei. Megrendelhető az alábbi címen:

**Erdélyi Gazdák Zsebnaptárának
szerkesztősége és kiadóhivatala**
Cluj-Kolozsvár, Attila u. 10.

Szállítunk elsőrendű 346
szőlőoltványokat és napsugaras hegyi fekvésről származó
amerikai alanyvesszőket.
Árjegyzéket ingyen küldünk.
**A medgyesi gazdasági tanintézet
szőlőoltványtelepe.** Telefon 104.

**Fajtaazonosság és csiraképeségi
garancia mellett ajánljuk** 362
legkiválóbb minőségű eredeti Németországból importált konyha- és virágkert, gazdasági takarmány és fűmagvainkat, valamint eredeti quedinburgi importált takarmányrépamagunkat
„ERFURTH” SALAMON ÉS STEFAN
magtermelés, megkerekedés
Kolozsvár, Piaţa Mihail Viteazul (Széchenyi-tér) 38.
Legkisebb rendelést is azonnal postázunk. — Árjegyzék ingyen!

Az
Ambrosi Szőlőoltványtelep Medgyes-Medias
Tulajdonos: **Dr. Ambrosi Alfréd**

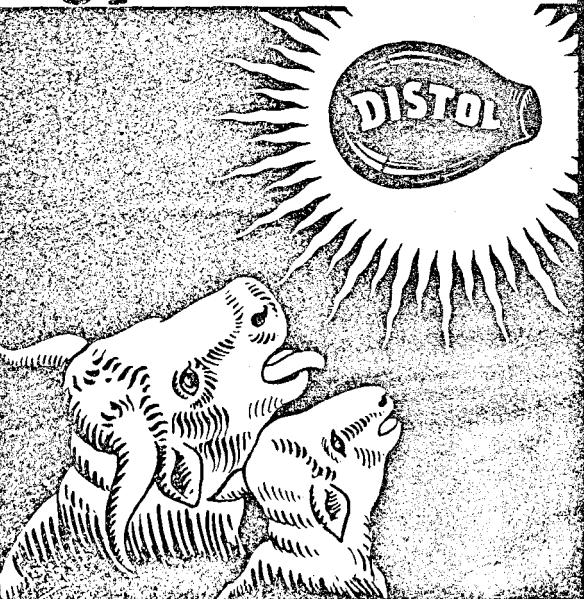
Szállít
elsőrangú és garantált fajtisztá Szőlőoltványokat és amerikai alanyvesszőket. —
Kérje új árjegyzékünket! 350

Havi 25000 lei kereset

Magas jutalék, fix, esetleg vasuti bérlet. 361
Magánvevőknél jobb bevezetett komoly képviselőket keresünk.
Ajánlatokat RUDOLF MOSE, Cluj továbbít „Állandó” jelige alatt.

Aki a Minerva Biztosító R. T.-nél biztosít, az közvetve az egyesületet is támogatja és így érdekeinek hathatósabb védelmét mozditja elő.

Égyetlen darab

DISTOL EXPRES

*biztosan meggyógyítja
a mételyes juhot*
Darabja 14 Lei

**ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL
KÉRJÜK MINDENÜTT A VALÓDI FEKETE
TOKOKAT EZÜSTÖS DISTOL FELIRÁSSAL**
KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN
FŐLERAKAT: **FREDERIC SPODHEIM & Co.**
BUCUREŞTI - BD. ELISABETA 55